

Εργόσημο και αμοιβή της εργασίας στο σπίτι

Ο τρόπος που αμείβονται οι κατ' οίκον απασχολούμενοι και οι εργάτες γης

Το εργόσημο εισήλθε στην ελληνική έννομη τάξη το 2010 προκειμένου να πατάξει τη μαύρη ανασφάλιστη εργασία. Πρόκειται για τον τρόπο αμοιβής και ασφάλισης του κατ' οίκον απασχολούμενου προσωπικού, που παρέχει εξαρτημένη εργασία και αμείβεται με την ώρα ή την ημέρα. Το ίδιο ισχύει και για τους απασχολούμενους ως εργάτες γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ.

Το εργόσημο είναι ουσιαστικά μία ειδική επιταγή συγκεκριμένης αξίας, στην οποία περιλαμβάνεται το ποσό της αμοιβής του εργαζομένου και το ποσό της εισφοράς υπέρ του φορέα κοινωνικής ασφάλισης. Οι κρατήσεις για ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και εργαζομένου υπολογίζονται σε ποσοστό 20% επί της αναγραφόμενης τιμής του εργοσήμου. Για τους εργάτες γης ορίζεται ότι οι παρακρατούμενες εισφορές υπολογίζονται σε ποσοστό 10% επί της αναγραφόμενης τιμής του εργοσήμου.

Πώς διατίθενται στους εργοδότες

Τα εργόσημα μπορούν να διατίθενται στον εργοδότη, εκτός από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, και από τις συνεργαζόμενες με αυτούς τράπεζες, τα ΕΑΤΑ και τα ΚΕΠ. Ο εργοδότης απευθύνεται στον φορέα έκδοσης του εργοσήμου με τον ΑΜΚΑ του, δηλώνει τον αρμόδιο φορέα κοινωνικής ασφάλισης και το είδος της παρεχόμενης εργασίας και καταθέτει το ποσό του εργοσήμου το οποίο αντιστοιχεί στην αμοιβή του εργαζομένου, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών. Η καταβολή της αμοιβής στον εργαζόμενο για την παρασχεθείσα εργασία πραγματοποιείται με την εξαγύρωση του εργοσήμου από τους φορείς διάθεσης, αφού προηγουμένως έχουν παρακρατηθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές.

Το εργόσημο μεταβιβάζεται ονομαστικά από τον εργοδότη στους εργαζομένους ως καταβολή για την αμοιβή της εργασίας που παρασχέθηκε και στη συνέχεια εξοφλείται από τους φορείς διάθεσης με καταβο-

λή του αντίστοιχου ποσού, αφού προηγουμένως έχουν παρακρατηθεί οι αναλογούσες εισφορές.

Η καταβολή της αμοιβής με το εργόσημο γίνεται για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων και μάλιστα εργαζομένων περιστασιακά και αφορά:

- υπηρεσίες οικογενειακής βοηθητικής φροντίδας (οικιακοί βοηθοί για οικιακή καθαριότητα και γενικό νοικοκυριό, οδηγοί),
- κηπουρικές εργασίες,
- φύλαξη και μεταφορά παιδιών, νηπίων και βρεφών,
- υποστήριξη με την παροχή κάθε μορφής βοήθειας και φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα και άτομα με ειδικές ανάγκες,
- υπηρεσίες που παρέχονται σε προγράμματα αποκατάστασης ατόμων σε ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία -νοητική στέρση,
- περιποίηση ή νοσηλευτική φροντίδα αρρώστων ή κατάκοιτων ατόμων και βοήθεια σε άτομα με προβλήματα κινητικότητας (φυσικοθεραπεία, κινησιοθεραπεία, συνοδεία εκτός οικίας),
- μεμονωμένες μικροεπισκευαστικές εργασίες που δεν συνιστούν οικοδομικές εργασίες,
- παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων,
- αισθητικές φροντίδες (κομμωτική, περιποίηση προσώπου και σώματος),
- προσωπικό που παρέχει υπηρεσίες καθαρισμού και κηπουρικής σε κοινόχρηστους χώρους πολυκατοικιών,
- απασχολούμενους ως εργάτες γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ,
- διανομείς διαφημιστικών εντύπων με το σύστημα της διανομής με ή χωρίς διευθύνση αποδέκτη,
- απασχολούμενους στην προώθηση προϊόντων προσώπου και σώματος για λογαριασμό μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων κατ' οίκον ή σε άλλο χώρο,
- απασχολούμενους στην προώθηση καταναλωτικών προϊόντων σε πολυκαταστήματα, καταστήματα τροφίμων και υπεραγορές (σούπερ μάρκετ).

ΕΥΡΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΟ ΡΕΥΜΑ ΜΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ συμβασιούχων σε δήμους μέσω δικαστικών αποφάσεων επιχειρεί να ανακόψει το υπουργείο Εσωτερικών. Με εγκύκλιό του ο υπουργός «απειλεί» ακόμη και με προσφυγή σε ποινικές διαδικασίες για το αδίκημα της απιστίας όσους δημάρχους ευνοούν δικαστικές μονιμοποιήσεις υπαλλήλων. «Επί σειρά ετών παρατηρείται το φαινόμενο της αναγνώρισης τέτοιου τύπου συμβάσεων ως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, με αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων, οι οποίες καθίστανται τελεσίδικες και αμετάκλητες άρα και υποχρεωτικές για τη διοίκηση. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα αρμόδια όργανα των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων (...) δεν ασκούν τα προβλεπόμενα τακτικά και έκτακτα ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων αυτών, ως οφείλουν για την προάσπιση των συμφερόντων τους», αναγράφεται συγκεκριμένα στην εγκύκλιο.

Σύμφωνα με τον υπουργό, επειδή συνυπολογίζονται οι κατατάξεις αυτές για την τήρηση του λόγου 1/5 (μία πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις προσωπικού) στο Δημόσιο, στερούνται οι φορείς τη δυνατότητα πρόσληψης μόνιμου προσωπικού, από τους διαθέσιμους επιτυχόντες σε διαδικασίες πρόσληψης υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ.

ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ

ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΣΤΑΘΕΡΟΙ οι μισθοί των ξενοδοχοϋπαλλήλων για το 2014, σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας που υπογράφηκε μεταξύ της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργατών Επισιτισμού και Υπαλλήλων Τουριστικών Επαγγελματιών και της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων (ΠΟΞ) στις 30-12-2013. Αναλυτικότερα τα μέρη συμφώνησαν οι βασικοί μηνιαίοι μισθοί των ξενοδοχοϋπαλλήλων όπως έχουν διαμορφωθεί να παραμείνουν σταθεροί για την περίοδο από 1-1-2014 έως 31-12-2014. Αντίστοιχα οι βασικοί μισθοί αυξάνονται από την 1-1-2015 κατά ποσοστό 1% και διαμορφώνονται ως εξής: • ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α: 830,18 ευρώ • ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β: 812,67 ευρώ • ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ: 796,58 ευρώ • ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Δ: 761,23 ευρώ. Ομοίως το ημερομίσθιο των εκτάκτως προσλαμβανόμενων, όπως έχει διαμορφωθεί, παραμένει σταθερό για την περίοδο από 1-1-2014 έως 31-12-2014. Από την 1-1-2015 αυξάνεται κατά ποσοστό 1% και διαμορφώνεται ως εξής: α) για τους σερβιτόρους σε 63,13 ευρώ β) για τους βοηθούς σερβιτόρων σε 55,05.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ υποχρεώσεις των οικιακών μισθωτών καθορίζει με απόφαση του Αρειος Πάγος. Σύμφωνα λοιπόν με το ανώτατο δικαστήριο, οικιακοί μισθωτοί είναι εκείνοι που με βάση σύμβαση εξαρτημένης εργασίας παρέχουν στον εργοδότη τους υπηρεσίες που αφορούν κατά κύριο λόγο τις οικιακές του ανάγκες, αλλά και την προσωπική του περιποίηση, ιδίως όταν ο ίδιος αδυνατεί, λόγω ηλικίας ή ασθενείας. Όταν οι εργαζόμενοι αυτοί διαμένουν και διατρέφονται στην οικία του εργοδότη, χαρακτηρίζονται ως οικόσποιοι οικιακοί μισθωτοί. Λόγω δε της ιδιόζυσης φύσεως των υπηρεσιών που παρέχουν και των ειδικών περιστάσεων υπό τις οποίες τις παρέχουν (εντός του οικιακού περιβάλλοντος υπό συνθήκες σχέσεως εμπιστοσύνης και ειδικής διάρκειας για τον χρόνο εργασίας των μισθωτών, για εργασία κατά τις Κυριακές, αργίες, ημέρες αναπαύσεως, υπερεργασία και υπερωριακή εργασία και επιπλέον δεν ισχύουν γι' αυτούς τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων των εκάστοτε ΕΓΣΣΕ, αλλά ο μισθός τους ρυθμίζεται με συμφωνία.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ

Το βιβλιάριο επαγγελματικού κινδύνου

ΚΑΘΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ έχει ο εργαζόμενος να ζητήσει να μην αναγράφονται στο ατομικό βιβλιάριο επαγγελματικού κινδύνου στοιχεία ή δεδομένα άλλα πέραν των αποτελεσμάτων των ιατρικών και εργαστηριακών εξετάσεων στις οποίες αυτός υποβάλλεται κάθε φορά, αφού ο νόμος ρητά απαγορεύει τέτοιες αναγραφές. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ιατρικά δεδομένα επιτρέπεται να συλλεγούν, με επιμέλεια του ίδιου του εργαζομένου, προκειμένου να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, μόνο εφόσον αυτό είναι απολύτως απαραίτητο: α) για την αξιολόγηση της καταλληλότητάς του για μια συγκεκριμένη θέση ή εργασία, β) για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εργοδότη όσον αφορά την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας και γ) για τη θεμελίωση δικαιωμάτων του εργαζομένου και αντίστοιχη απόδοση κοινωνικών παροχών.

Όσοι αναγράφουν, συλλέγουν ή επεξεργάζονται στοιχεία ή δεδομένα κατά παράβαση της νομοθεσίας τιμωρούνται διοικητικά αλλά και ποινικά, ενώ ο εργαζόμενος μπορεί να ζητήσει καταβολή αποζημίωσης από τα δικαστήρια λόγω ηθικής βλάβης και προσβολής της προσωπικότητάς του. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εκτίμηση επαγγελματικού ή εργασιακού κινδύνου είναι η προσπάθεια και των εργαζομένων, και του εργοδότη και του προσωπικού ασφαλείας μιας επιχείρησης ώστε να εξακριβώσουν τους κινδύνους της παραγωγικής διαδικασίας σε όλους τους χώρους εργασίας.

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ

Πότε υποχρεούται σε πρόσληψη ιατρού εργασίας

ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ που απασχολούν άνω των 50 εργαζομένων υποχρεούνται να προσλάβουν ιατρό εργασίας. Σε ελάχιστες περιπτώσεις με ειδικές διατάξεις προβλέπεται η απασχόληση ιατρού εργασίας και για επιχειρήσεις κάτω των 50 ατόμων, όπως για επιχειρήσεις μολύβδου, αμιάντου, καρκινογόνων και βιολογικών παραγόντων κ.λπ. Οι αρμοδιότητες του ιατρού εργασίας διακρίνονται σε α) συμβουλευτικές και β) επίβλεψης της υγείας των εργαζομένων. Συγκεκριμένα:

Α. Συμβουλευτικές αρμοδιότητες: Παρέχει υποδείξεις και συμβουλές στον εργοδότη, στους εργαζομένους και στους εκπροσώπους τους, γραπτά ή προφορικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων. Τις γραπτές υποδείξεις ο ιατρός εργασίας τις καταχωρίζει στο ειδικό βιβλίο της επιχείρησης το οποίο σελοδομετρείται και θεωρείται από την Επιθεώρηση Εργασίας. Ο εργοδότης λαμβάνει γνώση ενυπογράφως των υποδείξεων που καταχωρίζονται σ' αυτό το βιβλίο.

Β. Επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων: Προβαίνει σε ιατρικό έλεγχο των εργαζομένων, σχετικό με τη θέση εργασίας τους, μετά την πρόσληψή τους ή την αλλαγή θέσης εργασίας, καθώς και σε περιοδικό ιατρικό έλεγχο κατά την κρίση του επιθεωρητή εργασίας ύστερα από αίτημα της επιτροπής υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων, όταν τούτο δεν ορίζεται από τον νόμο.